

Okul Sosyal Davran?? Ölçekleri (A Formu: Sosyal Yeterlilik)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Sosyal Davran?? Ölçekleri (A Formu: Sosyal Yeterlilik)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27789>

Özet

Okul Sosyal Davran?? Ölçekleri (OSDÖ) A Formu: Sosyal Yeterlilik, öğrencilerin okul ortamındaki **sosyal yeterlilik** düzeylerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlama çalışması yapılmış bir psikolojik değerlendirme aracıdır. Ölçek, öğrencilerin kişiler arası ilişkiler, öz denetim becerileri ve akademik yeterlilikleri gibi kritik alanlardaki olumlu davranışları değerlendirmek için tasarlanmıştır. Bu araç, eğitim bilimleri ve psikoloji alanındaki araştırmacılar ve uygulayıcılar için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Ölçeğin adaptasyonu Müge Yukay-Yüksel tarafından 2009 yılında gerçekleştirilmiş olup, toplam 32 maddeden ve üç ana alt boyuttan oluşmaktadır. Kullanılan derecelendirme formatı 5'li Likert tipindedir, bu da katılımcıların veya gözlemcilerin verilen ifadelere ne ölçüde katıldıklarını belirtmelerini sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Yeterlilik, Okul Davranışları, Sosyal Beceriler, Öz Denetim, Akademik Beceriler, Ölçek Uyarlama, Likert Ölçeği, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Müge Yukay-Yüksel

Amaç

Okul Sosyal Davran?? Ölçekleri (A Formu: Sosyal Yeterlilik), öğrencilerin okul ortamında sergiledikleri olumlu sosyal davranışları ve yeterlilikleri sistematik bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Temel amacı, öğretmenlerin veya araştırmacıların, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişim alanlarında güçlü ve zayıf yönlerini belirlemelerine yardımcı olmaktır.

Bu ölçek, özellikle öğrencilerin akranlarıyla etkileşim kurma, duygularını yönetme ve akademik görevlerini yerine getirme becerilerini ölçerek, erken müdahale programlarının planlanması ve sosyal-duygusal öğrenme (SDÖ) çalışmaları için değerlendirilmesi için sağlam bir temel sunar.

Yapı

Ölçek, akademik literatürde çok boyutlu bir yapı olarak kabul edilen **Sosyal Yeterlilik** kavramını ölçmektedir. Bu yapı, sadece kişiler arası ilişkilerdeki başarıyı değil, aynı zamanda bireyin kendini yönetme ve akademik başarıda başarıyla olma yeteneğini de kapsamaktadır.

Ölçek, adaptasyon çal??mas? sonucunda belirlenen ve toplam 32 maddeyi içeren üç temel alt boyuttan olu?maktadır: **Ki?iler Aras? ?li?kiler**, **Öz Denetim Becerisi** ve **Akademik Beceriler**. Bu alt boyutlar, ö?rencinin sosyal ortamda i?levselli?ini bütüncül bir bak?? aç?s?yla ele almaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansta do?rudan geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe kültürü ve diline uygunlu?unu kan?tlamak amacıyla çe?itli geçerlik analizlerinin yap?lmas? beklenir.

Ölçe?in yap? geçerli?i, faktör analizi sonuçlar? ile desteklenmi?tir, zira ölçek maddeleri teorik olarak beklenen üç alt boyutta gruplanm??t?r. Detayl? istatistiksel geçerlik kan?tlar? (örne?in, örtü?en geçerlik, ay?r?c? geçerlik) için Yukay-Yüksel (2009) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak referansta güvenilirlik katsay?lar?na dair do?rudan bir bilgi yer almamaktadır. Ancak, ölçek uyarlama sürecinde, Türkçe formun iç tutarlıl??n? (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?ini belirlemek için çal??malar yap?lm??t?r.

Yüksek güvenilirlik de?erleri, Okul Sosyal Davran?? Ölçeklerinin (OSDÖ) tutarlı? ölçümler sa?lad??n? ve farklı zamanlarda uyguland??nda benzer sonuçlar elde edildi?ini gösterir. Spesifik güvenilirlik sonuçlar? için yine uyarlama makalesinin incelenmesi zorunludur.

Faktör Analizi

Okul Sosyal Davran?? Ölçeklerinin adaptasyon çal??mas? s?ras?nda yap?lan faktör analizi, ölçe?in yap?s?sal bütünlü?ünü ortaya koymu?tur. Analiz sonuçlar?, ölçe?in 32 maddesinin teorik olarak beklenen **üç alt boyuta** ayrıld??n? do?rulam??t?r.

Ki?iler Aras? ?li?kiler (14 madde)

Öz Denetim Becerisi (10 madde)

Akademik Beceriler (8 madde)

Bu faktör yap?s?, ölçe?in ö?rencilerin sosyal yeterlili?ini çok yönlü olarak de?erlendirmede psikometrik açıdan sa?lam bir temel üzerine in?a edildi?ini göstermektedir.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: 32 maddeden olu?an, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul ça??ndaki çocuklar ve ergenler (Ö?renciler).

Ya? Grubu: E?itim kademelerine uygun (Detayl? ya? aral??? makaleden teyit edilmelidir).

Popülasyon Detaylar?: Türk e?itim sistemindeki ö?renciler üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Ö?retmenler veya di?er ilgili profesyoneller taraf?ndan doldurulan gözleme dayal? de?erlendirme veya ö?renci öz bildirim (uygulama ?ekline göre de?i?ebilir).

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Sosyal Beceriler, Öz Denetim Becerisi, Okul Ortam?, Psikometrik Özellikler, Sosyal Yeterlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: myukay@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal makalede belirtilen kurum adresi esas al?nmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2009

?leti?im: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Müge Yukay-Yüksel ile myukay@yahoo.com adresi üzerinden ileti?ime ge?ilmelidir.

Referans Ba?lant?lar?: Ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait makaleye a?a??daki ba?lant?lardan eri?ilebilir.

Makale Linki: kuyeb.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: okul-sosyal-davranis-olcekleri-toad.pdf

Kaynaklar

Yukay-Yüksel, M. (2009). Okul Sosyal Davran?? Ölçeklerinin (OSDÖ) Türkçeye uyarlanmas?. *Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri*, 9(3), 1605-1650.

Okul Sosyal Davran?? Ölçekleri (A Formu: Sosyal Yeterlilik) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

3 alt boyut ve 32 madde

Ki?iler Aras? ?li?kiler (14 m):

Öz Denetim Becerisi (10 m):

Akademik Beceriler (8 m):

ARABPSYCHOLOGY.COM